

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISZ LAJOS.
 Társszerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.
Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

A népiskolai közigazgatás.

Nyitra, jún. 29.

Alapjában igaz és jó gondolatot vetett fel *Jankovich* Béla kultuszminiszter a népiskolák ellenőrzését tervező reformmunkálatának ismertetésében.

A népiskolai oktatás hathatósabb ellenőrzésre szorul s minthogy a jelenlegi ellenőrző közegek különféle okoknál fogva a népiskolai közigazgatás egész körére kiterjedő felügyeletet gyakorolni nem képesek, vagy a hol a felügyelet gyakorlásának összes feltételei meg vannak, az ellenőrző közegek a népiskola támogatását teljes erővel ott sem eszközölhetik, indokolt dolog, hogy az iskolaszékek és a közigazgatási bizottság közé egy új ellenőrző szerv ékeltessek be, az úgynevezett *iskolatanács*.

A miniszter azonban, midőn ebből a gondolatból kiindult, téves és elfogadhatatlan konklúzióra jutott. Ő az iskolatanácsot az állami iskolák és óvodákra nézve a tanítók és óvónők kinevezésének javasolásával is meg akarja bizni. Ez még megállhatna abban az esetben, ha az iskolatanács jól szervezhető volna, de a mit a miniszter folytatólagosan tervez, hogy t. i. az iskolatanácsnak a köz-

igazgatási bizottsághoz felterjesztett és általa elfogadott javaslata alapján a tanítók és óvónők kinevezését a *főispán* eszközölje, ez már olyan túltengése a politikai szempontnak, a mely ellen a népiskola minden igaz barátjának tiltakoznia kell.

Közjogunk szerint a főispánnak egy olyan méltóságnak kellene lennie, a ki a pártok felett állva, a törvényhatósági jogkörben az állami ellenőrzést gyakorolja. Királyi közeg tulajdonképpen a főispán, a ki képviseli, védi és óvja az állami tekintélyt s örökdió a törvények végrehajtása felett. Ez a magyar közjog konceptusa a főispáni méltóságról, de a helytelen gyakorlat a főispánt kormányközeggé degradálta, a mindenkori kormányok bizalmi emberévé, a kinek feladata a vármegyében a kormánypárt politikáját képviselni és ezen politika érdekében dolgozni.

Ebben a ferde helyzetben a főispánok tevékenységének jelentékeny része a pártpolitika szolgálatában merül ki s a hatáskörükbe eső kinevezések elintézésénél első sorban a pártpolitikai szempontot veszik figyelembe. Ha most már a tanítói kinevezések is a főispáni jogkörbe utal-

tatnak, egészen bizonyos, hogy ezek a kinevezések a pártpolitika befolyása alá kerülnek s a népiskolai oktatásnak személyi része azon a színvonalon fog állani, a melyet a változó politikai viszonyok szeszélye határoz meg. Jó tanítókat mellőzni, rosszakat előre tolni fognak, politikai alkalmasságuk és szolgálatkészségük mértéke szerint.

Ez nem kívánatos, hanem nagyon is kárhozatos megoldása volna, annak a decentralizációnak, a mely tényleg szükséges a népiskolai közoktatás terén. Azért találkozott élénk tiltakozással a miniszter terve az állami tanítók körében.

A miniszter által tervezett *iskolatanácsot* sem lehet olyan keretek között és olyan szervezettel a népiskola hasznos közegévé tenni, mint a minőt a kultuszminiszter kontemplál. A terv szerint ugyanis az iskolatanács jársonkint alakíttatnék meg, nagyobb járásokban két ilyen tanács állíttatnék fel. Tagjai volnának a törvényhatósági bizottság által kiküldött egyes tagok, állami vagy megyei közeg elnökök alatt, tagjai volnának a járásban levő felekezeti képviselői, a tanfelügyelő, a gazdasági felügyelő,

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

A menekülők.

A porosz-lengyel határ felé, de még jócskán bent az orosz területen, két vándor közeledett. Az első asszony volt; ruhája után, valamelyik környékbeli muzsik felesége. Vállán tarka gyapotkendőbe kötött batyut vitt és bágyadtan sóhajtozott a nehéz súly alatt. A másik, aki még jó darabra jött mögötte, a muzsiknál is alacsonyabb sorú. Aféle jött-ment, ágról szakadt fiatal ember, akinek markát a tétlenség nem törte kergesre.

Az asszony nehezebben haladt előre. Nem esoda, ha a suhanc hamar beérte s oldala mellett haladt. De az már azután igazi esoda volt, amivel megszóllította, mikor eléjé-
 vágott.

— Ne fáradj tovább anyuskám, azzal a batyuvál. Add ide, hadd vigyem tovább terhedet.

Az asszony gyanakodva nézett a csavargóra, de annak szeme tisztán, jóindulattal nézett reá, az elárvult, de becsületes emberek tekintetével.

— Vedd és vidd, ha már az Isten is úgy akarja.

Jóideig haladtak így szóltanul, egymás mellett, de amint egyre közelebb értek a határhoz, lassanként leszállt az est, egymás oldalához simultak és halkán, óvatos hangon beszélgettek.

— A határon át akarsz, anyuska?

— Ha az Isten is úgy akarja.

És azután nehéz sóhajttással tette hozzá az asszony:

— Más idők járnak ma erre; az emberek rosszak, egyedül vagyok, senkim sines, nem maradhatok közöttük.

A csavargó mélyen lélegzett és tompán felelt:

— Én is egyedül vagyok.

És mintha meg akarta volna ezt erősíteni, ami pedig kiabálva ritt le külsejéről, hozzátette:

— Egészen egyedül.

Az asszony megint csak sóhajtott, mielőtt beszélni kezdett volna.

— Ott akarok át a határon, ahol a határnak nincs szája.

A csavargó megrázta a fejét.

— Bajosan megy az, anyuska. A hatá-

ron most végig áll a sereg, aligha mehetünk át az örök között.

Az asszony esüggeden nézett a határ felé. A messzeségben már látszott, mint száguldoznak ide s tova a határt őrző kozákok apró lovaikon. Órjártat órjártatot követett; teremtett lélek alig suhanhatott volna át azok tűzvonalán.

— Mondtam én neked, hogy most más világ van. Azelőtt sohasem járt erre annyi katona, mint ma. Azok bizonyosan várnak valakit, keresnek valakit...

— Kit keresnének anyuska?

— Tanultad te valaha a históriát?

A csavargó tagadólag rázta fejét.

— Nem baj, suttozta az asszony, így is megérted. Csak azt kell tudnod, hogy már más országban is meg volt ez, ami most nálunk van. Látod én tanultam a históriából, hogy mikor már igen-igen nagy volt a nyomorúság a frankok hazájában, akkor ott is úgy csináltak a muzsikok, mint most nálunk.

A csavargó kérdőleg nézett az asszonyra.

— Hát te semmit se hallottál arról, a mi a Véga mellett történt?

— Semmit anyuska.

— Ej, ej fiaeskám, de furesa. No látod,

64821 15 1 214

a ki a szakiskolák ellenőrzését volna hivatva végezni, az iskolalátogatók és a nagyobb iskolák igazgatói.

Egy sok tagból álló és széles körre kiterjedő jogokkal felruházott testület volna ez, a mely már alkotó-elemeinél és hatáskörének területi szélességénél fogva nehézkes volna. Képzelnünk el magunknak egy ilyen szervezetet az ő 15—20 tagjával, a kik különböző felfogásuak, különböző képzettségűek és a kik mindnyájan le vannak kötve állapotbeli dolgaik és kötelességeik által, vajjon hogyan lesz képes ez a szervezet harminc, negyven vagy több községben az ellenőrzést gyakorolni, az iskolalátogatók jelentéseit felülvizsgálni, fegyelmi ügyekben eljárni, állami iskolákban ezenkívül még a tanítók és óvónők kinevezését is előkészíteni?

Egy ilyen nehézkes szervezet a tanfelügyelők dolgát nem csak nem könnyítené meg, hanem inkább megnehezítené, mert az ezen szervezetekkel való érintkezés valóságos gúzsba kötné a tanfelügyelő kezeit, az irodai munkát megszorítaná s a tanfelügyelő idejét még jobban szétforgácsolná, mint a hogyan az a jelenlegi rendszer mellett szét van forgácsolva.

Régóta hangoztatott és szaktekintélyek által is helyeselt vélemény az, hogy a népiskolai ellenőrzés nehéz feladata célszerűen csak a tanfelügyelői intézmény decentralizálása által oldható meg, a *járásai tanfelügyelők* státusának megalkotásával. A járásai tanfelügyelőt, a kit a járás népiskolai igazgatói közül neveznének ki, az iskolatanács támogatná. Iskolatanácsot — kevés, de arravaló emberből — minden nagyközségben, illetőleg minden jegyzői körben kellene alakítani. A járásai tanfelügyelő az iskolatanácsal együtt alkotná a nép-

hát most már két hónapja, hogy a muzsikok felmentek Pétervárra az atyuska elé, de a cár a katonáit állította eléjük. Hanem most nem úgy volt, mint annak előtte, mert a kozákok nem bántottak senkit, csak odaálltak közéjük s úgy indultak velük a cár elé.

A csavargó felütötte a fejét.

— A cár elé anyuska?

— Oda. Eléje. De tudod, akkor az atyuska már nem volt ott, elment, eltűnt, hasztalan keresték. Csak, aki ott volt, az járt azután körül. Azokat vitték a börtönbe, a börtönből a vérpadra úgy, hogy ma is patakban folyik a vér a Néva felé. De hát látod ez már nem új dolog; ez már így volt más országokban is, esakhogy éppen a cár fejét nem ütötték le, mint a franciáknál.

A csavargó kételkedő hangon vágott közbe:

— Azt is megölték volna?

Az asszony kissé sértődve erősködött:

— Meg ám, bizony megölték volna. Látod, az új palota előtt fel is állítottak egy díszes vérpadot s feléje rótták, hogy ez a Romanow Alexis számára készült. Csak épen amiatt nem használják, hogy az Alexis feje gördüljön le rajta először. Bizony jól tette

iskolai közigazgatás helyi hatóságát, mely felett a vármegyei tanfelügyelő állana. Ez a helyi hatóság a megyei tanfelügyelő elnöklete alatt *választaná* az állami elemi iskolák tanerőit, a választást pedig felülvizsgálná és jóváhagyná a közigazgatási bizottság.

Ilyen módon az elemi népiskolák közigazgatását célszerűen lehetne decentralizálni, a ki azonban ennél a kérdésnél is a politikai szempontokat tolja előtérbe, az a dolgon nem segít, hanem azt a jelenlegi állapotnál is súlyosabb bajok hatásának teszi ki.

Kongresszus után. A Nők Választójogi Világszövetségének kongresszusa zavaró mozzanatok nélkül folyt le, de új munkaprogrammal nem ajándékozta meg a feminizmusnak azt a szervezetét, a mely a nemzetközi női mozgalmakat vezeti.

Minden baj ellen, a mely a női kérdés széles körében észlelhető, a kongresszus egyetlen egy orvosságot jelölt meg, a választói jogot. Ez régi jelszó és régi program, a melyről bármily kedvezően vélekedünk is, annyit tagadhatatlanul állíthatunk róla, hogy a női kérdést egy lépéssel sem viszi előbbre.

A nők választói jogának ezidő szerint még sokkal több ellensége, mint barátja van és addig, a míg ennek az eszmének a civilizáció élén haladó nagy nemzeteket meg nem nyerik, hiába fognak a feminizmus zászlóvivői erőt és időt pazarolni erre az agitációra. A nagy nemzetek közvéleményének a meghódítása pedig csak úgy lehetséges, ha a nők az ő társadalmi munkájuk által bebizonyítják, hogy ők nélkülözhetetlen tényezők azoknak az állami feladatoknak a megoldásánál, melyek lényegük, benső mivoltuk szerint a társadalmi élet jelenségeiből keletkeztek.

Ilyen állami feladat mindenekelőtt a prostitúció elnyomása. Állami feladat ez, de a társadalmi erőnek hatalmas arányú közreműködését tételezi fel. Hiábavalók lennének ezen a téren a legszigorúbb törvények is, ha az emberek egy nagy rétege tovább is ezen bűn felé hajolna és a nő lealacsonyítását az emberi szabadság természetes következményének, az életviszonyok kifolyásának tekintené.

A társadalom egészségtelen hajlamainak gyógyításában, az állatias, alacsonyrendű vilá-

azt atyuska, hogy mire a kozákok bejöttek, már nyomát se találták, hasztalan keresték.

— Mit gondolsz, most is keresik még, anyuska?

— Keresik, hogy ne keressék. Nem látod, hogy állnak a határon miatta? Hát mikor volt ez így? Mikor járt itt ennyi katona? Pedig az atyuska régen át van már a határon.

Szinte reszkedve fűzte hozzá:

— Bár már mi is át lehetnénk.

A csavargó megállott.

— Hallgass ide anyuska, jól figyelj reám. Így ketten mi könnyen átmehetünk, ha te is úgy akarod.

Az asszony türelmetlenül kiáltott:

— Persze, hogy akarom, hogy ne akarnám.

— Hát akkor jól van anyuska, át leszünk, csak azt tedd, amit mondani fogok.

— Úgy legyen, ahogy te akarod.

— Látod anyuskám, mondotta a csavargó, csak úgy mehetünk át, a hol a legtöbb ember átmegeg. Ott, ahol másokat átengednek, nem tartanak fel bennünket sem. Csak te azt mond, ha kérdeznék s ha nem kérdeznék, akkor is mond, hogy a fiad keresed, aki tegnap ment amoda át. Te csak a fiadat kérdezd mindenkitől, aki eléd jön, s ne várd, hogy ő

felfogás megváltoztatásában a nőknek óriási nagy részök lehet. A nő akár mint feleség és anya, akár mint tanítónő, orvosnő, akár mint a különböző társadalmi egyesületek tagja olyan harcot indíthat a prostitúció ellen, a minőt semmiféle állami törvénnyel megindítani és megvívni nem lehetne. És csak akkor, ha a nők ezt a harcot nem csak úgy egyenként, vagy kis csoportokban, gyér sorokban, hanem hatalmas nagy csapatokban szállják meg, csak akkor lehet az állami törvények idevágó intézkedéseinek kellő foganatjuk.

Ott van azután a női eselések fontos és nehéz ügye, ott van a munkásnők kérdése és számos olyan kérdés, melyekben az államhatalom intézkedik ugyan, de a melyekben a törvény intézkedéseinek kellő sikerük mindaddig nem lehet, a míg a nőknek szellemi és erkölcsi műveltségét megfelelő szintjára fel nem emeltük. Hogy mit tehetnek e tekintetben is a nők, azt mutatják azok az egyesületek, a melyek mint patronázsok, vagy mint otthon és segélyt nyújtó egyletek úgy a női eselédet, mint a nőmunkást művelik, javítják és oltalmazzák. Csakhogy kevés ezeknek az egyleteknek a száma. Hogy több ilyen egyesület keletkezzék és működésével az egész társadalmat behálózza, az ismét első sorban maguktól a nőktől függ.

Mindezekről a kérdésekről azonban kevés szó esett a kongresszuson és a menyiben érintették azokat, csak nagy általánosságokat mondtak róluk, céltudatos és gyakorlati megszervezésére a társadalmi munkának, a kongresszus nagy többsége nem is gondolt.

Ha ilyen meddő, terméketlen talajon fognak szántani a következő kongresszusok is, akkor a Nők Választójogi Szövetsége talán meg is fog gyarapodni, de a beszédes feminizmus még nagyon sokáig fogja elnyomni a eselekvő és eredményeket felmutató feminizmust.

Levelezés.

Holics, jún. 24.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

A szakolcai internátus ügye az elmúlt napokban semmivel sem haladt előre. A segítőegylet legutóbbi közgyűlése által kiküldött bizottság, melynek feladatává tétetett, hogy pontos számítások alapján az internátusi költségvetéstervezetet megcsinálja s a fizetendő díjak nagyságát megállapítsa, a mai napig

kérdezen. Ne sajnáld a szavadat, mert minél többet kérdezed a fiadat, annál hamarabb kergetnek utána téged is, engem is, aki a te muzsikod vagyok.

— Hát úgy legyen, hogy csak a fiamat keresem, az után megyek.

— Egyebet se tégy anyuska, csak azt keressed.

— Úgy lesz; a fiamat keresem.

És mikor a határőrök elé értek, be sem várta, hogy azok állítsák meg, hanem messziről kiabálva, éneklő hangon kérdezte:

— Nem láttátok a fiamat? Átment-e már a fiam, vagy itt van-e még köztetek lelkeeském?

— A kozákok hadnagya bosszusan dörögött:

— Ki az ördög látta a te fiadat? Miről ismerjem én a te fiadat? Már ember a te fiad, mint a többi ember?

És mikor az asszony még esőkönyösen helytállva kérdezősködött fia után, durván lökte előre a határ felé.

— Menj, menj a fiad után.

A muzsik szóltanul követte asszonyát. Azt már meg se szólította a kozák, csak siettetőül végigvágott korbácsával a hátán.

sem gyűlt össze, bár munkáját a közgyűlés sűrűsnek jelentette ki.

Tudomásunk van róla, hogy a főgimnázium igazgatóságánál már igen sok szülő érdeklődött az internátus után s egyikük sem kaphatott határozott feleletet a felvétel feltételeire vonatkozólag, sőt némelyiküket el is utasították. A közönség körében mutatkozó érdeklődés joggal arra enged következtetni, hogy az internátus meg fogja kapni azt a 30-35 tanuló, akikre szüksége volna, csak attól lehet tartani, hogy a jelenlegi teljes bizonytalanság s az anyagi kérdések elintézésének halogatása végül is más elhatározásra fogja bírni azokat a szülőket, akik gyermekeiket az internátusban óhajtják elhelyezni. A szülők szeretnek az ilyen ügyekben tisztán látni s szeretik előre pontosan tudni, hogy mibe fog kerülni gyermekük egy évi iskoláztatása.

Azért tehát nagyon is komoly érdeke volna a főgimnázium igazgatóságának és a segítőegyesületnek egyaránt, hogy ezeket az anyagi kérdéseket mielőbb megoldanák s a hirdetőmentet közlőknél megfogadják az, hogy már kifogytak az időből. A bizottsági javaslat elkészítéséről már a legutóbbi közgyűlésen azt mondták, hogy egy hét alatt kényelmesen elvégezhető, a közgyűlés jóváhagyása egy-két napba kerül csak, a minisztériumról pedig ugyancsak nem tétellezhető fel, hogy akadályt gördítsen az internátus megnyitása elé.

Nem tudjuk megérteni, micsoda akadály lehetne a megnyitásnak, mikor az internátusi épület már teljesen készen áll, a falak rendben vannak, több szoba már be is van rendezve, a konyhai és gazdasági felszerelés, a butorzat már mind megérkezett s a főgimnázium épületében várja rendeltetésére való átadását. A bútorok átvitelére, az immár szintén megérkezett kályhák felállítására s a súrolásra talán már csak nem kell kéthónap!

Hire jár, hogy a minisztérium a maga kezelésébe akarná venni az internátust s közszájon forog egy beavatott személyiség nyilatkozata, mely azt mondja, hogy illetékes körök „fel vannak háborodva” a segítőegyesület ellen, a támasztott követelések miatt. Ezzel szemben meg lehet állapítani, hogy a minisztérium csak a gondnok fizetését s az évi államsegélyt utasította vissza s mindebbe a segítőegyesület teljes tisztelettel s a legnagyobb készséggel belenyugodott. Ama terv ellen pedig, hogy a minisztérium a maga kezelésébe vegye az

internátust, szintén aligha lenne kifogása a segítőegyesületnek, mert hiszen a minisztériummal már régebben kötött is egy olyan értelmű szerződést, hogy a vett házat átadja az államnak azzal a kikötéssel, hogy internátust létesítsen, ezt maga kormányozhatja s a segítőegyesület csak azt kötötte ki magának, hogy a közgyűlés két ingyenes helyet tart fenn saját segélyezettjei részére. Ez volt a minisztérium által is elfogadott megállapodás mindaddig, míg ez év elején Boncz Ödön dr. min. tanácsos a főgimnáziumi építkezés megtekintésére Szakolcára nem jött. Ekkor a tanácsos úr érintkezésbe lépett a segítőegyesület vezetőjével s azt az óhaját tolmácsolta előtte, venné át a segítőegyesület az internátus anyagi ügyeinek ellátását, mert a felmerülő adminisztratív eljárásokra, ezek körülményességére és hosszadalmasságára való tekintettel a minisztérium ilyen kisebb internátusok kormányzásával lehetőleg nem kíván foglalkozni. Ugyanakkor kijelentette a tanácsos úr, hogy a közoktatásügyi kormány a házat felépítteti s a felszerelést is hajlandó megadni, amint hogy így is történt. Az egyesület a minisztérium iránti előzékenységből vállalta az anyagi ügyek ellátását s ennek következménye volt a minisztériummal való tárgyalás.

A segítőegyesületet, melyet altraiista szempontok vezettek és vezettek, eddigi magatartásáért semmi gáncs nem illetheti s tagjai, akik különben a szakolcai társadalom legelőkelőbb köreiből kerülnek ki, már személyüket tekintve is teljes biztosítékul szolgálhatnak arra, hogy mint egyeleti tagok soha egyebet nem akartak, mint az egyelet nemes célját, a jótékonyt minél hathatósabb módon védeni és szolgálni. Az internátus eszméjét szintén ez az emberbaráti szempont váltotta valóra s azután a főgimnázium támogatásának célja is, mert már ismételtelen előfordult, hogy vidéki szülők, akik beiratni hozták gyermekeiket Szakolcára, kénytelenek voltak gyermekeikkel együtt tovább utazni, mert lakást hiába kerestek s a szó szoros értelmében nem találtak az egész városban.

Ha valahol, úgy elsősorban Szakolcán van szükség internátusra s a szülők és a tanúgy barátai köszönettel tartozhatnak azon tevékeny férfiaknak, akik az internátus megteremtése körül buzgólkodtak s akik jóakarattal elő fogják segíteni, hogy ez az intézmény egy-két részletkérdés miatt meg ne hiúsuljon.

terhét. Az asszony rövid ideig keresgélte a batyuban, irásokat vett elő, keblébe rejtette s azután szokatlanul bántóan, a parancsoláshoz szokott nagyúr hangján mondta:

— A többi a tied, elviheted.

A esavargó fölegyenesedett.

— Elválnok?

— El. Itt már szabad ember vagyok és nem illünk egymáshoz. Te koldus vagy, magam pedig moszkvai Worosztow, a grófi vérből. El kell válnunk. Amiótt átsegítettél a határon, azért megfizetlek. Mivel vagyok érte adósod?

A esavargó hangja tompán zúgott:

— Semmivel sem. Én vagyok adósod, mert te mentetted meg az életemet.

— Az életedet?

— Azt. Én vagyok Romanow Alexis, minden oroszok cárja...

Sziporka.

Megnyugtató.

Felcsé: Hogyan utazzak el a lányunkhoz mikor te csak az odautazáshoz való vasuti költségre adsz pénzt?

Férj: Légy nyugodt! A visszafelé való utiköltséget a vőnk szívesen fizeti meg.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Gróf *Batthyány* Vilmos dr. püspök úr f. hó 24-én Tátralomnierz-ról visszaérkezett székhelyére, Nyitra.

Kondor István apátkanonok, a nyitrai székeskáptalan dékánja f. hó 25-én Karlsbad-ból hazaérkezett.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Bérczy* Jenő miavai járásbírói telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot a miskolci törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Az igazságügyminiszter *Szentimrey* Tamás érsekújvári járásbírói jegyzőt a IX. fizetési osztályba sorozott bírósági jegyzővé nevezte ki.

Érdemrend átadás. Említettük már, hogy *X. Pius* pápa gróf *Batthyány* Vilmos püspök úr előterjesztésére özv. dr. *Bangha* Istvánné úrnőt, a Nyitrai Oltáregylet nagyerdemű elnöknőjét a „Pro Ecclesia et Pontifice” (Az Egyházért és Pápiáért) című érdemkeresztrel tüntette ki.

Az érdemkereszt ünnepélyes átadása f. hó 22-én ment végbe a nyitrai kath. körben, melynek nagyterme ez alkalommal színültig megtelt előkelő közönséggel. Az ünnepélyen képviselve voltak a Nyitrai Keresztény Nőegylet, a Kath. Patronage, a Nyitrai Katolikus Kör és más egyesületek. Az Oltáregylet tagjai igen nagy számban jöttek össze, a kikhez az irgalmas nővérek leányiskolájának felnőttébb növendékei csatlakoztak tanítónők vezetésével.

A kitüntetett úrnő az Oltáregylet választmányi tagjainak kíséretében jelent meg, az egybegyűlt közönség lelkes éljenzése között.

Az ünnepély a pápai himnusszal kezdődött, melyet a leányiskola jelen volt növendékeinek énekkara adott elő harmonium kíséret mellett.

Ezután *Czeizel* Gábor c. püspök, nagyprepost, a kit a megyés püspök úr az érdemrend átadására felkért, felolvastatta a püspöki leiratot, majd pedig szép üdvözlő beszéd keretében átnyújtotta a vörös-fekete és sárga selyemszallagon lógó csillagalakú arany keresztet az ünnepeltnek, a ki meghatva köszöntö meg az erényeihez és érdemeihez illő ékes kitüntetést.

Szmadá Kálmán nyitraalsóvárosi esperesplebános, a Nyitrai Oltáregylet igazgatója és *Simonffy* Gyula a Nyitrai Katolikus Kör alnöke mondtak még lelkes üdvözlő beszédeket s mindakettőn kiemelték azt az áldozatos buzgóságot, a melylyel a kitüntetett úrnő az Oltáregyletnek és más egyeleteknek is az ügyét felkarolta és a hitélet fejlesztésének érdekeit mindenkor szíven viselte.

Végül a leányiskola énekkara gyönyörű üdvözlő dalt adott elő s ezzel a lélekemelő szép ünnep véget ért.

Papszentelés. A nyitrai nagyobb papnevelőintézet végzett növendékeit f. hó 27-én szentelte subdiakonussá gróf *Batthyány* Vilmos püspök úr, a ki a felszentelendőknél f. hó 30-án a diakonátust, július hó 2-án pedig az *áldozópapi rendet* adja fel. A felszentelés a székesegyházban reggel 8 órakor kezdődik.

Hymen. *Jakubovich* Dezső okl. gyógyszerész oltárhoz vezette *Fratriks* Ilka úrhölgyet dr. *Fratriks* Kálmán nyitrai kórházi orvos bájos leányát. Az esketési szertartást *Jándy* Bernárdin szentbenedekrendi prior, a menyasszony rokona végezte.

Velesey Gábor Huszár István könyvkereskedésének üzletvezetője f. hó 21-én örök hűséget esküdött *Greipel* Gabriella kisasszonynak.

A bolgár cár Pöstyénben. A pöstyéni fürdőigazgatóság értesítést kapott *Ferdinand* bolgár király udvarmesteri hivatalától, hogy a király Pöstyénben három hetet számdékozik tölteni s már néhány hét múlva meg is érkezik. A fürdőigazgatóság már előkészületeket tesz a király fogadására.

Beiratások a helybeli rk. főgimnáziumban. Az 1913/14. tanévre szóló beiratások f. hó 30-án és július 1-én d. e. 8-12. órakor lesznek a tanári tanácskozóteremben. A beiratás alkalmával felvételi és egyéb díjak címén 18 kor. 30 fill. fizetendő. Az I. osztályra beiratkozók kötelesek felmutatni utolsó iskolai, születési és újraoltási bizonyítványukat.

Kitüntetés. A király *Ucsnay* Ernőnek Trencsén város polgármesterének a kir. tanácsosi címet, *Zelenay* Sándornak Trencsén város főjegyzője és helyettes polgármesterének a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Metternich hercegné Trencsén-teplícen. *Metternich Sándor* Paulina hercegné Magyarország leghíresebb lovasának Sándor grófnak a leánya kedvenc furdőhelyét Trencsén-teplícet felkeresve, két havi tartózkodásra odaérkezett.

Záróünnepély. A nyitrai róm. kath. polgári leányiskola június 23-án igen kedves évzáró ünnepélyt rendezett. Szép máriaének után *Galgóczy* Ilona mondott tartalmas alkalmi beszédet. *Pécs* Margit és *Becker* Ida „A csaló-gány és veréb” című párbeszédet mondták megfelelő jelmezekben. Kellemes ének után *Klobusiczky* Karola a közönség nagy mulattatására monológot szavalt. Igen kedves darab következett ezután: *Bacsó* Irén és *Bachó* Ilona „A pillangó és a méh” című párbeszédet adták elő nagy sikerrel. Ezután az énekkar remekelt, mikor „Füldik a holdvilág” című népdalt énekeltek. Az ünnepség fénypontja *Német* István igazgató évzáró beszéde volt. Keresztény szempontból a nőnevelés problémájával foglalkozott. Esméi mélységével, szép, választékos stílusával, megkapó hasonlataival és képeivel mély hatást tett a jelenlévőkre. A nagy érdeklődéssel kísért jutalomkiosztás után szép daljáték zárta be az ünnepélyt.

Országos kongregációi értekezlet. A Regnum Marianum-Egyesület július hó 1-én fél 10 órakor tartja meg Budapesten (VII. Damjanich-utca 50. sz.) *Prohászka* Ottokár dr. székesfehérvári püspök úr elnöklése alatt a XII. Országos Mária-Kongregációi értekezletet. — 1. Elnöki megnyitó. 2. A természetes és természetfölötti etika viszonyáról az ifjúság nevelésében gyakorlati szempontból. Előadó: *Várkonyi* Hildebrand dr., főiskolai tanár (Pannonhalma). 3. Karakterológiai szempontok a serdülőbb ifjúság vallási neveléséhez. Előadó: *Schütz* Antal dr., kegyesr. theol. tanár (Budapest). 4. A eserkészet az ifjúsági eszmények szolgálatában. Előadó: *Radányi* Kálmán dr., érseki főgimn. tanár (Budapest). 5. Esetleges indítványok. Csak oly indítványok tárgyalhatók, amelyek június hó 28-ig a R. M. igazgatóságának bejelentettek.

A trencsényi patronage egyesület megalakítása céljából f. hó 14-én egy értekezletet tartottak a törvényházban, mely értekezletre meghívást kaptak az összes hatóságok fejei, a jótékony egyletek elnökei, a róm. kath. klérus, az ág. ev. felügyelőség és az izr. hitközség. Az értekezleten *Hajdu* Géza kir. curiai bíró, a törvényszék elnöke elnökölt, a jegyzőkönyvet pedig *Makoviczky* Imre törvényszéki jegyző vezette. *Jureczky* Iván kir. ügyész ismertette a trencsényi patronage egyesület megalakításának szükségességét, s annak célját. Többek hozzászólása után az értekezlet elhatározta patronage egyesületnek létesítését Trencsén vármegyében. Ezt az elnök az értekezlet határozataként kimondván, indítványára egy előkészítő bizottságot választottak, mely bizottságnak feladata leszen az alapszabályok kidolgozása és az egyesület megalakítása tárgyában az összes előkészületek megtétele. Ezen bizottság tagjaiul *Jureczky* Iván kir. ügyész, *Ucsnai* Ernő polgármester, *Ujfaluassy* László árvaszéki elnök, *Kosztka* Mihály kir. tanfelügyelő, *Otrók* Mihály igazgató és *Badik* Béla rendőrkapitány választották meg. *Jureczky* Iván kir. ügyész indítványára a Trencsénben működő rabsegélyező egyesületnek a megalakítandó patronage egyesületbe való beolvasztását határozta el.

Repszik tanfolyamok. Nyitraivánkáról írják: Ismeretes, hogy néhai Repsík János nyug. kir. tanfelügyelő, 1848—49-iki honvéd tüzérhadnagy, nagy önmegtadadás árán gyűjtött vagyonát közel 200.000 koronát a F. M. K. E.-re hagyta.

Az alapítvány célja az, hogy a magyar nyelvhatáron kívül magyar beszélgetési tanfolyamok szerveztessenek a rendes tanítási időn kívül s a megbízott tanítók ezért évi 200 kor. jutalmat nyerjenek, a mely összeg az eredményhez képest 3 év múlva emelkedik s hat év múlva 320 k.-t tehet ki. Egy-egy tanító 9 évig részesülhet e jutalomban s a 9-ik évben még külön 200 k.-t kaphat.

Az ezen tanfolyamokat ellenőrző vizsgák

a mult héten folytak le a szomszéd tanítók a helybeli s szomszéd ellenőrzéssel megbízott plébánosok s intelligencia részvételével Nyitraivánkán, hol *Brauner* József Alsó- és Felső-köröskényi, hol *Massányi* Béla illetve *Kovácsik* Vilmos és Cabajon, hol *Blahó* Antal ig. tanítók vezették a rendkívüli tanítást.

Az eredmény mind a négy helyen meglepően szép volt. Különösen a IV—VI. oszt. gyermekekkel bármily közlelési dolgokról ellehetett beszélgetni, szabatosan s nagy készséggel feleltek, úgy, hogy a tót ajkú s magyar ajkú gyermekek között nem is volt különbség kiejtés s beszéd dolgában.

A megbízott tanerők igen helyesen magyar egyházi s hazafias énekkattatással is élenkítették a beszélgetési órákat.

Kívánatos volna még ilyen tanfolyamnak szervezése a lukigergelyfalvi új áll. iskolában, mert az itteni nép közvetlenül nyelvhatáron van s még nagyon nehézkes a nyelve a magyar szó kiejtésére.

A nagyemlékű alapító nemes célját az említett helyeken igazán szorgalommal s buzgón szolgálták.

Honvédzenekar Nyitra. Háziezredünk szombaton délelőtt jött haza a Csejthe környékén végzett ezredösszpontosítási gyakorlatából. A pozsonyi honvédzenekar, mely az ezredet kísérte, már pénteken érkezett Nyitára és este az egyik zabori vendéglőben hangversenyezett. A zenekar, mely csak két-három napig időzik nálunk, vasárnap délelőtt térzenét ad, este pedig hir szerint zenés takarodó lesz. — A csejtheieknek ezidén bőven kijutott a katonazenéből. A gyakorlat tartama alatt naponta volt ott térzene.

Úszóverseny. Csak nemrégiben alakult meg a nyitrai tüzoltó-egyesület sport osztálya, s már is oly rohamos fejlődésnek indult, hogy ma 186 működő és 58 növendék tagja van. Az új sportegylet július 20-án hir szerint úszóversenyt fog rendezni a Gisser-féle folyó-füldőben. A versenyen budapesti, érsekújvári, komáromi és trencsényi úszók is részt vesznek. Jelentkezni lehet július 17-ig a tüzoltó-egyesület főparancsnokánál. A sportegylet football-osztálya pedig július hó 6-án Érsekújvárott mérkőzik az ottani sportegyesület football-csapatával.

Az „Érsekújvári Dalkör” július 6-án a berki nyári helyiségben saját pénztára javára az ottani vasuti zenekar sz. közreműködése mellett, díjtékézzel, tréfás játékokkal, dal és zenehangversennyel egybekötött nyári tánemulatságot rendez. Belépti díj személyenkint 1.50 kor., családjegy 3 személyre 4 korona. Tánzenét Kiss Lajos jóhírű zenekara szolgáltatja.

Milyenek Nyitra megye utjai? Az „Az Újság” c. fővárosi politikai napilap a Tatra-Adriai automobil túráról szóló hira-dással kapcsolatosan azt írta, hogy a versenyzők a legrosszabb utakat Nyitra és Trencsén megye területén találták.

A közleményre vonatkozólag a Magy. Kir. Automobil Club nevében *Zichy* Béla Rezső gróf arról értesítette *Szalavszky* Gyula trencsénmegyei főispánt, hogy úgy Nyitra, mint Trencsén megyében az utak a verseny idején teljesen jó karban voltak s így az „Az Újság” hira-dása kiigazításra szorul.

A szakolcai népiszkolák ügye, melyről e lapban már ismételt szó volt, a legközelebbi jövőben, mint tudósítónk írja, dűlőre jut. A tárgyalások a város és a minisztérium között már hosszabb idő óta folynak s a szerződés megkötése már csak rövid idő kérdése. Mindezekről tudnak ugyan már a hivatalos körök, de az építkezés még meg nem kezdődött, mert az ügy véglegesen még nincs elintéztve. Bár maga az építkezés az illető szak-közegek dolga, el nem hallgathatjuk a szakolcai különleges viszonyokból merített azon tanulságunkat, hogy az állami építkezések hónapokig tartanak s ha a vállalkozó határidőhöz kötvé nem lesz, kevés kilátás van arra, hogy munkájával szeptember 1-ig elkészül. Elrettentő példálul szolgáljon a szakolcai főgimnázium, melyet 1912. májusában, vagyis több mint 1 évvel ezelőtt vettek munkába, de amely még maig sem kész, azon egyszerű oknál fogva, merthogy télen nem lehetett dolgozni. Az intézet az egész tanévet bérelt helyiségekben töltötte el, s az épületek átadása még most is a jövő zenéje. Pedig ha a felsőbb leányiskola

és óvointézet eddigi lakását, a Gvadányi-házat bontani kezdik s a telkére tervezett új elemi iskola építését szept. 1-re be nem fejezik, ezt a két intézetet is el kell majd valahová „szállásolni” és saját épülete — az ág. ev. elemi iskola leszámításával — már csak az elemi leányiskolának lesz. Igaz, hogy a leányiskola épületéről már évekkal ezelőtt azt jelentette egy szakértő, hogy gyenge épület, melytől kitelik, hogy bármikor felmondja a szolgálatot, minthogy azonban nem kell mindig épen a legrosszabbra gondolni, illik reményleni, hogy nem fog összedűlni épen akkor, amikor majd egyedüli hajléka lesz Szakolcán a népoktatásnak, hanem bevárja azt az időt, midőn a leányiskola a vendégbarátság viszonyosság elve alapján s a váltakozó rendszer régi, de hasznos rendje alapján bevonulhat a fiúiskola díszes palotájába. Most már csak az a fődolog, hogy a leányiskola épülete viselje magát jól addig, míg a fiúiskola fel nem épül, mert máskülönben még azt gondolhatná valaki, hogy minálunk nem sokat törődnek a közoktatásüggyel.

Törvényszéki fegyverszakértő. *Stöcker* Jenő nyitrai puskaművest az igazságügyminiszter a nyitrai kir. törvényszék területére állandó fegyverszakértőnek kinevezte.

Zászló szentelés. Az érsekújvári Máv. mozdonyfűtők zászló felavatása alkalmával *Blazsevác* Antal fűtőházi főnök védnöksége alatt tánevigalmat rendez. Folyó hó 29-én 9 órai Istentisztelet után zászló felszentelése az ottani plébánia templomban. Zászló keresztanya *Blazsevác* Antalné urnó. Este tánevigalom az Arany Oroszlán szálló nagytermében. Kezdeté 7 órakor. Személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona.

Leányiskola tanulmányúton. A szabadkai felsőbb leányiskola 32 tanulója *Vajda* Gyula igazgató és négy tanár vezetése alatt tanulmányutat rendezett Felsőmagyarország megtekintésére. A kirándulók f. hó 21-én érkeztek Trencsénbe, s a város nevezetességeinek megtekintése után az Erzsébet-szállóban megebédeltek azután Trencsén-teplícze utaztak, ahol megháltak s másnap folytatták utjukat a Tatra felé.

Tánemulatság. Az érsekújvári vonat-kisérő személyzet 1913. évi július hó 13-án a Berki vendéglőben világposta, kugliverseny, póznamázás, lepényevés és zsákugrással egybekötött tánevigalmat rendez. Kezdeté d. u. 2 órakor. Személyjegy 1.40 kor. Kedvezőtlen időjárás esetén a mulatság július 20-án tartatik meg. A zenét *Zsidó* Miska cigányzenekara szolgáltatja. A tiszta jövedelem az érsekújvári vonat-kisérő személyzet zászló alapjára fog fordítatni.

Vasuti segélyezés. Bars vármegye tavaszi közgyűlése a *nagysurány-lévai* h. é. vasutra a *Fried* és *Adorján* cégnek 288.000 kor. segélyt szavazott meg, illetőleg ilyen összeg erejéig törzsrészvényeknek a jegyzését határozta el. A közgyűlés egyúttal elejtette a junktimot a most említett és a léva-verbély-nyitrai létesítendő vasuti vonal között. Bars vármegye tehát nem ragaszkodik a nyitra-lévai vasut kiépítéséhez, a mi pedig Barsvármegye érdekeinek szempontjából is csak sajnálható.

Az Élet c. szépirodalmi képes hetilap f. é. június 29. számában *Török* Gyula folytatja Zöldkőves gyűri c. regényét, elbeszéléseket találunk *S. Bokor* Malvintól és *Jules Lemaitre*-től, cikkeket *Hevesi* Sándor, *Szederkényi* Anna a feministák kongresszusáról írtak, *Petrik* Albert pedig az artézi furdőről ismertetést. Verseket írtak *Juhász* Gyula, *Nil*, *Lányi* Sarolta és *Franyó* Zoltán. Ezenkívül még a rendes heti rovatok és aktuális illusztrációk teszik élénkké és elevenné az Élet e legújabb számát.

Hüvösre került „sofför.” Illés István, Bagin János, Hlusztig Ferenc, Véber Mihály és Strbik János napszámások e hó 24-én egy társzerket toltak végig az Erzsébet-uton. A társaság útközben gyakran megsomjazott, s majd minden pálinkamérés előtt megállapodott. Midőn már jól teleszitták magukat szeszszel, egyikök, Illés István, felült a szekérre és torkaszakadtából túlkölni kezdett. A fiatalabb generáció nagyokat mulatott az ujfajta automobilon, de a rendőrség másképp fogta fel a dolgot és a szeszszel működő autót megállásra kényszerítette. A „sofför” pedig hüvösre került.

Körözött okirathamisító. Dusa Vilmos nyitrai székelyi kovács magánokirathamisítás vétségével van terhelve. Feljelentésre a treneséri kir. ügyészség megindította ellene az eljárást. Dusa félve tettének következményeitől, időközben megugrott. Most körözik, hogy elvegye méltó büntetését.

Katolikus társadalmi intézmények címtára. A XI. katolikus nagygyűlés határozata alapján az Országos Katolikus Szövetség egy hiányt pótló munkának kezdetét indította meg. A katolikus közlöny folytatóságos számaiban az ország területén levő valamennyi társadalmi intézmény címtára jelenik meg. Az első négy füzet, melyek az esztergomi, beszercebányai, eperjesi és győri egyházmegyék területét öleli fel, most hagyta el a sajtót s ezt gyors egymásutánban fogják követni a többi egyházmegyék. Az Országos Katolikus Szövetség ezeket a füzeteket megküldi valamennyi esperesnek, felkérve őket, hogy kerületüket illetőleg nézzék át s ha valamely hiányt találnának, azt a Katolikus Közönlöny szerkesztőségével tudassák. Ezekkel kiegészítve fog megjelenni az egész gyűjtemény első teljes kiadása, melyet időnkint a változások figyelembevételével megújítanak.

Felvétel a Diákokotthonba. A József Főherceg védősége alatt álló *Altalanos Egyetemi Segély Egylet* által létesített *Diákokotthonba* 100 ingyenes helyre, 5 félfizetéses helyre s a *Diákokotthon Pensióba* tíz teljes fizetési helyre a kérvények dr. Zsembery István elnökhöz címezve (VIII. Úllői ut 22. sz.) július 15.-ig nyújthatók be.

Szülők figyelmébe. Duday Árpád tanító a nagyszünetidőben elemi iskolai tanulók részére korrepetíciót tart. Jelentkezni lehet délelőttönként a r. k. fiúiskolában.

Fürdőinkből. Póstyén fürdőt június 23-ig 6720, Trenesénteletet június 18-ig 2370 fürdő vendég kereste fel.

Kath. elemi-polgári fiúiskola és internátus. Az intézet *Nyitraújváron* Nagytapolcsány vasutállomástól 10 km.-nyire, hegyi erdővel körülvett ózondús kútú levegőjű helyen van s az iskolatestvérek vezetése alatt már 12-ik éve terjeszti áldásos működését a vallásos-hazafias nevelés terén. Az internátus 120 növendék számára van berendezve. Ezen intézetre már most hívjuk fel azon t. szülők figyelmét, akik gyermekeiket ezen iskolákban taníttatni óhajtják s az internátusban nekik helyet biztosítani akarnak, az igazgatóságnál írásban vagy személyesen legkésőbb aug. hó 1-ig evégből jelentkezzenek. Üres helyek már is korlátolt számban vannak s azok a jelentkezések sorrendjében töltenek be. Felvételnél tekintet nélkül arra, hogy melyik keresztény felekezethez tartoznak, Évi eltartási díj: az elemi iskolásoknak 400 kor., a polg. I. II. osztályban 460 kor. és a III. IV. osztályosoknak 500 kor., mely havi részletekben előre fizetendő. Tandíj: a polg. iskolában félvenként 20 kor. Bővebb felvilágosítás az igazgatóságnál kapható.

Csendélet a Csinesben. Farkasházi Tibor 12 éves budapesti születésű tanuló e hó 26-án egyéb szórakozás hiányában a Csinesben flóbert-puskából lövöldözött. A lövöldözés színterül Csinesnek legforgalmasabb helyét, a Gisser-fürdő tájékát választotta. A lövöldözés idejében Fiala Mátyás tormosi és Mikó Gáspár eszekei lakosok a református templom mellett az uton foglalatokodtak és egy eltévedt golyó közvetlen mellettük csapódott a deszka-kerítésbe. Mivel a fiú felszólításukra nem hagyott fel a lövöldözéssel, feljelentették őt a rendőrségen. A mulatság vége az lett, hogy a rendőrök lefoglalták a flóbert-puskát.

Feljelentés egy bábasszony ellen. Nemesak a fővárosban, de a vidéken is akadnak lelketlen bábasszonyok, kik a magzatelhajtást iparszerűleg üzik. Egy-egy ilyen bűnös műtétért sokszor 100—150 koronát fizetnek maguknak olyan asszonyoktól, a kik hívei az egyke rendszernek. G. I.-né nyitrai bábasszony is ilyen műtétet végzett egy helybeli szobafestő neje kerek 120 koronáért. A férj uramnak azonban nem volt inyére a dolog, a bábasszonyt feljelentette a rendőrségen.

Harapós kutya. Kopesányi Vince sürgönykihordót e hó 23-án Zaboron, sürgöny kézbesítése közben megmarta egy kutya. A harapós eb gazdája Hornyik Jánosné zabori lakosné, ki ellen sérült megtette a feljelentést. A rendőrség a gyepmesteri telepre szállította a kutyát.

Alkohol áldozata. Csavajó községben f. hó 18-án Mitka György 76 éves gazda a fölötti elkeseredésében, hogy nem kapott pálinkát hitelbe, felakasztotta magát. Nevezett ember valamikor jómódú gazda volt, az átkozott pálinka azonban teljesen tönkretett. Hulláját temetési szertartás nélkül hantolták el.

Körözött bankigazgató. Halász Fülöp ellen, kit azzal gyanúsítanak, hogy Tardoskedden a Tardoskeddi Takarékpénztár kereskedelmi könyveit oly célból, hogy hitelezőit megkárosítsa, hamisan vezette, a nyitrai kir. törvényszék az előzetes letartóztatást elrendelte. Minthogy Halász jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, a törvényszék felhívta az összes hazai bírói és közigazgatási hatóságokat, hogy Halászt tartóztassák le és szállítsák be a legközelebbi kir. bíróság fogházába.

A léva-surányi vasut létesítése érdekében, mint értesülünk, a napokban küldöttség járt Bacsalmegye főispánjánál és egy kérvényt nyújtott át, a melyben arra kéri, hogy léva-surányi vonalnak kiépítését a vármegye anyagi támogatásával a törvényhatósági közgyűlésen hathatósan mozdítsa elő. A küldöttség hangoztatta, hogy a léva-surányi vonalnak kiépítése nemesak nem szünteti meg a léva-verebélyi vonalnak létesítését, hanem azt még inkább elősegíti, mert ha Nyitra vármegye megadja a kívánt hozzájárulást, a vasútépítő cég nyomban hajlandó kiépíteni a verebélyi ágat is, amelynek biztosítására kész 280 ezer korona óvadékot letenni.

Lekaszálták a rétvét. A minap Aschner Adolf gerenceséri földbirtokossal megesezt, hogy egyik falubelije lekaszált a rétvét és a szénát saját portájára szállította. Hovan Mátyás szarkahegyi lakosnak hasonló meglepetésben volt része e héten. A Kalvária-hegy mellett elterülő rétvének egy részét állítólag Bottka Vilmos lekaszáltatta és a szénát saját szőlőjébe vitette. Az ügy a rendőrség elé került. Hovan most kártérítést követel Bottkától.

Sztrájkoló földmunkások. A Binner Fülöp építész vállalatában lévő nyitrai vasuti állomásbővítési munkálatoknál alkalmazott földmunkások a napokban sztrájkba léptek. A munkásokat állítólag Kujbics János 64 éves földmunkás bírta rá a munka beszüntetésére. A rendőrség a sztrájkolókat közül 17-et eltoloncoltatott, a többiek pedig újból munkába álltak.

Játék a dinamit-tölténnyel. Takács Flórián, nyitrai államvasuti váltóörnek három és fél éves fia, Lajos, kedden délután a 17. számú őrház közelében egy dinamit-töltényt talált. A fiúcska az állomásbővítési munkálaton emelt fabarrak mögé vonult és ott egy vasdarabbal veregetni kezdte a töltényt. A dinamit explodált és a szerencsétlen gyermeknek mindkét lábát és balkezét teljesen szétrombolta. Most élet-halál közt lebeg a kórházban.

Kifosztott kázinó. Régi szokás, hogy kaszárnyákban, gyárakban nagyobb munkatelepeken egyes élelmes vállalkozók kázinókat létesítenek, melyek élelmiszerekkel, itallal látják el a katonákat és a munkásokat. A nyitrai vasuti állomásbővítési munkálatoknál alkalmazott földmunkások kázinóját Kohn Ignác nyitrai lakos bérlte. Ide vándorol a munkások keresményének nagyobb része, a mi természetes, mert a telep távol esik a piactól. E hó 21-éről 22-ére virradó éjjel nem szívesen látott vendégei akadtak a kázinósoknak. Ismeretlen tetesek a kázinó ajtajáról leverték a lakatot és onnan 20 liter szilvóriumot és 10 liter bort, mintegy 50 korona értékben elemeltek. Hogy kik voltak a szomjas vendégek, azt a mai napig még nem sikerült kinyomozni a rendőrségnek.

Talált pénztárca. Finta Mihályné gerenceséri asszony e hó 24-én reggel egy pénztárcaát talált a nyitrai piacon. Egy zálogéedula és 1 kor. 72 fillér volt benne. A talált erszényt a rendőrség gondjaira bízta.

Mai napig eldöntetlen kérdés, hogy vajjon a hús vagy pedig a főzelék felel-e meg inkább az emberi szervezetnek. Némelyek épséggel nem nélkülöznék a mindennapi húsételt, mások ennek a könnyen emészthető növényi eledelt okvetlenül fölébe helyezik. Abban azonban mind a két nézet követői megegyeznek, hogy a testnek munkaképessége fenntartására elegendő könnyen emészthető és emellett teljesen ártalmatlan táp- és élvezeti szerekre van szüksége. Ezen tulajdonságainak köszöni az immár 23 év óta legjobb hírnévnek örvendő Kathreiner-féle Kneipp malátakávé is rendkívüli elterjedését. Kiváló szakemberek véleménye szerint nincs egészségesebb ital a Kathreiner-nél. Ha meggondoljuk, hogy ezen kávékülönlegesség a Kathreiner-féle módszer folytán a babkávé zamatos ízével bír és amellett annyira jutányos, úgy könnyen érthetővé válik, hogy miért kér a tapasztalt háziasszony bevásárlásánál csupán „valódi Kathreiner”.

Közgazdaság.

A Nyitrai Gazdasági Egyesület. igazgató választmánya Mezey Gyula kir. tan. elnöke alatt Nyitra f. évi június hó 14-én ülést tartott. A választmány a Magyar Mezőgazdasági Vámpolitikai Központ megalakulását örömmel vette tudomásul s elhatározta, hogy azt támogatni fogja. A kereskedelmi és vámszerződés *változatlan fenntartását* az egész ország érdekében feltétlenül szükségesnek tartja s ezen álláspontja képviselésével küldte ki megbízottjait a kassai országos gazda nagygyűlésre. Elhatározta, hogy a földművelésügyi minisztérium által engedélyezett kedvezmény mellett november első napjaiban Svájból 32 drb, hasas tehenet importál kiscsárdák részére. Örömmel vette tudomásul a földművelésügyi miniszternek a bolgár rendszerű zöldség kerteszet fellendítése érdekében tett intézkedéseit és elhatározta, hogy őt ezen munkájában hathatósan támogatni fogja. Hasonlóképpen örömmel vette tudomásul, a földművelésügyi miniszternek a tagosítás megkönnyítése érdekében tett intézkedéseit s Vágbori község részleges, Moconok község határának egész terjedelmében való tagosítását indokoltan véleményezte. A dalmát félborok beözönlése ellen tiltakozott s elhatározta, hogy a szőlőtermelés védelme érdekében a földművelésügyi kormányhoz felterjesztést intéz. A beregmezei gazdasági egyesületnek dohánytermelési előlegek felemelése érdekében a földművelésügyi minisztériumhoz intézett feliratát támogatni határozta, valamint a

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEGY
'Ferrenit'

'FERRENIT'

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEGY
'Ferrenit'

asbest-tetőfedő palagár Kramer Adolf és Fiai, Nyitra.

83. 9—52.

Ajánlják gyártmányaikat az érdekeltek figyelmébe.

A 'FERRENIT'-PALA szilárd, tűz-, vihar- és fagyellentálló. Teljes tetőbefedéseket vállalnak, mintával és előnyös árajánlattal készséggel szolgálnak. Kramer Adolf és Fiai tetőfedőpala gyárosok Nyitra.

fogarasmegyei gazdasági egyesületnek a fogarasi állami ménes fentartása érdekében a földművelésügyi miniszterhez intézett feliratát is. Elhatározta, hogy az egyesület gazdatiszti tagjai részére külön szakosztályt alakít. Örömmel vett tudomást a taglétszám tekintélyes emelkedéséről. Elhatározta továbbá az igazgató választmány, hogy a gyümölcs és zöldségfélék postai szállítási díjának leszállítása érdekében illetékes helyre felterjesztést intéz. Végül több kisebb tárgyat tárgyalta le.

Telefon.

Sz. Köszönjük a fényképet. — A dolgozatot át fogjuk nézni. Nehézséget — úgy véljük — csak a terjedelme fog okozni. Heti lapoknak legjobban felelnek meg az egyszerű leközölhető cikkek.

A hercegprimási uradalmak jószágigazgató-ságától

380/1913. szám.

Földhaszonbérleti hirdetés.

Az esztergomi Érsekségnek jelenleg haszonbérben levő birtokai közül az alábbiak 1913. július 28-án d. e. 9 órakor kezdődő s zárt írásbeli ajánlatok alapján megtartandó versenytárgyalás útján a hercegprimási jószágigazgatóság irodában, Esztergomban haszonbérbe fognak adni. És pedig:

I. 1913. augusztus 1-től kezdődő és 1920. szeptember 30-ig terjedő hét egymásután következő évre:

1. Az érsekújvári eddigi Kurzweil-féle bérletföldek 21 kat. hold 0108 □-ól.

II. 1913. október 1-től kezdődő és 1919. szeptember 30-ig terjedő hat egymásután következő évre:

2. A nyergesujfalusi határhoz tartozó Cservölgy pusztá 167 k. hold 1336 □-ól, erdő nélkül.

3. A héregi határhoz tartozó héregi földbirtok 302 kat. hold 0747 □-ól, erdő nélkül.

4. A pozsonymegyei vágai földbirtok 239 kat. hold 0502 □-ól, erdő nélkül.

5. A pozsonymegyei alsószerdahelyi földbirtok 65 kat. hold 1101 □-ól, erdő nélkül.

III. 1914. január 1-től kezdődő és 1925. szeptember hó 30-ig terjedő 12 egymásután következő évre:

6. A szalkai gazdaság tisztai lakkal és belsőséggel 539 kat. hold 1414 □-ól.

7. A kövesdi pusztá 291 k. hold 0863 □-ól.

8. A kövesdi kőalatti birtokrész (sziget nélkül) 93 kat. hold 1572 □-ól.

9. Bajtai birtokrész 163 k. hold 1197 □-ól.

10. Kéméndi gazdaság 814 kataszt. hold 1501 □-ól.

11. Anyala, Ógutával 2284 kataszt. hold 1321 □-ól.

12. Szímői birtok 314 k. hold 0692 □-ól.

13. Körös pusztá 425 k. hold 0328 □-ól.

14. Lédec pusztá erdő nélkül 221 kat. hold 1004 □-ól.

15. Zalogos (nagysallói) gazdasági birtok 462 kat. hold 0698 □-ól.

16. Hólvény (nagysallói) gazdasági birtok 129 kat. hold 1163 □-ól.

17. Garamszentgyörgy pusztá 741 kat. hold 1035 □-ól.

18. Farnadi Peres-pusztá, erdő nélkül 336 kat. hold 1454 □-ól.

19. Farnadi Mácséra-pusztá, erdő nélkül 319 kat. hold 0028 □-ól.

20. Farnadi Cseke-pusztá, erdő nélkül 220 kat. hold 0077 □-ól.

21. Farnadi belsőség 15 k. hold 1483 □-ól.

22. Kemencei belsőség és birtok 132 kat. hold 0665 □-ól.

23. Szeteharaszti-pusztá, erdő nélkül 731 kat. hold 0440 □-ól.

24. Drégelypalánk és Hont 887 kat. hold 1188 □-ól.

25. Hidvégi birtok 378 kat. hold 0938 □-ól.

26. Dejtári gazdaság, belsőségekkel 568 kat. hold 1403 □-ól.

27. Ersekvadkert — Göröc 1253 kat. hold 1228 □-ól.

28. Patak — Kápolna 510 kataszt. hold 1575 □-ól.

IV. 1914. október 1-től kezdődő és 1920. szeptember hó 30-ig terjedő hat egymásután következő évre:

29. Az érsekújvári eddigi Herz-féle bérletföldek 23 kat. hold 1466 □-ól.

V. 1915. április hó 1-től kezdődő és 1926. szeptember 30-ig terjedő tizenkét egymásután következő évre:

30. Nagycétényi bér gazdaság erdő, szőlő nélkül 291 kat. hold 1598 □-ól.

31. Üzbégi bér gazdaság, erdő nélkül 301 kat. hold 1453 □-ól.

32. Zsigárdi bér gazdaság 604 kat. hold 0844 □-ól.

A zárt írásbeli ajánlatok minden birtoktestre külön-külön teendők, de pályázni egy személynek több birtoktestre is lehet és pályázhatnak többen — földbérleti szövetkezetek is — egy-egy birtokra.

Az 1—1 koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt ajánlatok a hercegprimási uradalmi főpénztárhoz Esztergomba legközelebb 1913. évi július 27-én nyújtandók be. A borítékon jeleztessék: „Ajánlat a ... birtok bérletére.” Az ajánlatban nem a holdankinti, hanem az egész birtokra beígért évi haszonbér számokkal és betűkkel kiírandó.

Csak azon ajánlatok vétetnek figyelembe és tárgyalatnak, melyek a primási jószágigazgatóság által kiszolgáltatott és perrendszereleg két tanu előttemezésével aláírt ajánlati mintán nyújtatnak be s amelyekhez bérletpénzül a benyújtást megelőzőleg letétjegy ellenében készpénzben vagy óvédékképes értékpapirokban az esztergomi kerecprimási főpénztárba és pedig:

1. Érsekújvári Kurzweil-bérletre	200 K-t
2. Cservölgyre	300 "
3. Héregre	1000 "
4. Vágára	1000 "
5. Alsószerdahelyre	300 "
6. Szalkára	2000 "
7. Kövesd-pusztára	1200 "
8. Kövesdi kőalatti tagra	400 "
9. Bajtai tagra	600 "
10. Kéménd-pusztára	3500 "
11. Anyala-Ógutára	10000 "
12. Szímőre	1500 "
13. Körös-pusztára	2200 "
14. Lédec-pusztára	800 "
15. Zalogosra	2500 "
16. Hólvényre	600 "
17. Garamszentgyörgyre	3200 "
18. Farnadi Peresre	1300 "
19. Farnadi Mácséra	1200 "
20. Csekei Kopecre	800 "
21. Farnadi belsőségre	200 "
22. Kemencei belsőségre	500 "
23. Szeteharasztra	2800 "
24. Drégelypalánkra	3600 "
25. Hidvégre	1200 "
26. Dejtárra	2000 "
27. Ersekvadkert-Göröc	3500 "
28. Patak-Kápolnára	1500 "
29. Érsekújvári Herz-bérletre	200 "
30. Nagycétényre	900 "
31. Üzbégre	1000 "
32. Zsigárdra	3000 "

letesznek. Ezen bérletpénz a versenytárgyalás meg-

ejtése után azon bérlő által, kinek ajánlata elfogadtatik, a teljes bérleti biztosíték erejéig 15 nap alatt kiegészítendő, minek elmulasztása esetén bérletpénzét elveszti s ajánlata mellőztetik; azoknak pedig, kiknek ajánlatuk el nem fogadtatik, 30 napon belül letétjegyük visszaadása ellenében kamat nélkül visszaadatik. Ajánlattevők a bérletpénz visszaszállására kifizetett ezen 30 napig ajánlatukkal kötelezettségben maradnak.

A primási uradalmi gazdatisztek a bérletpénz letétele alól felmentetnek, ajánlataik elfogadása esetén pedig a biztosíték kérdése a körülményekhez képest megállapítást nyerni.

Elkésve érkezett, kellőleg ki nem állított vagy fel nem szerelt ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Akik gyámság vagy gondnokság alatt állanak, úgy szintén olyanok, akik a primási uradalommal szemben tartozásban vannak, vagy bármely címen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

O Hercegsége fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, azok összegére való tekintet nélkül szabadon választ-hasson, sőt azokat a bérbeadásnál teljesen mellőzhesse és az eszeiben, ha valamely birtokra nem érkezőnek elfogadható ajánlatok, az egész versenytárgyalást meg is semmisíthesse, miből kifolyólag az Érsekség ellenében senkinek semmi kártérítési igénye vagy követelése nem lehet.

Az elfogadott ajánlat az ajánlattevőre az összes jogi kötelezettségeivel azonnal és feltétlenül kötelező, a bérbeadó uradalomra azonban csak a főkegyúri hozzájárulás után.

A részletes versenytárgyalási feltételek, nemkülönben az ajánlati minták a hercegprimási jószágigazgatóságnál, számvevőségénél, főpénztárnál, erdőhivatalnál Esztergomban, továbbá a csenkei jószágfelügyelőségénél bármikor megtekinthetők, sőt — kívánatra — az érdeklődőknek levélben is megküldetnek.

A bérbirtokok megtekintésére engedélyt a hercegprimási uradalmak jószágigazgató-sága ad.

Esztergom, 1913. május hóban.

A hercegprimási uradalmak jószágigazgató-sága.

113 1-1

(Utányomás nem díjaztatik.)

Jó családból való fiu tanulóul

felvétetik: Fogelton János fűszer- és vegyes üzletébe Privigyén.

105. 3-4.

Gyakornoknak

felvétetik négy középiskolát végzett (keresztény) tanuló. Teljes ellátásról a „Tanonc Internátus” gondoskodik. Szülők, akik komoly, a mai kornak megfelelő, modern kereskedőt akarnak nevelni gyermekükből, adják bizalommal, elismert mintaüzletembe gyakornoknak. ....

Verebély Géza

vászon-, fehérnemű-, divat- és szőnyegárúháza Nyitra.

BUTOROK

legolcsóbban óriási választékban csak:

Háló-, ebédlő-, uriszoba és vendégszoba mindennemű styl- és minőségben van raktáron. Száraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, kőris-, cseresznye-, dió-, tölgy- és szilfából művésziesen kiállított, divatos

legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók. — Saját, jól berendezett kárpitos- és díszítési munkák izlésesen előállíthatnak.

BUTORAIM

Vajda J. megnagyobbított butorraktárában kaphatók, Nyitra, Pár-utca 22. szám alatt.

3438-3439/1913. t. k. sz.

Hirdetmény.

Tordimec, Nemecke községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherterelt átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a. illetve az 1889: XXXVIII. t.-c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt vagyis az 1913. évi november hó 11. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1913. évi november hó 11. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1913. évi november hó 11. napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is esatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A nagytapolesányi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság 1913. május hó 10.-én.

Chmielovszky
kir. járásbíró.

102 3-3

Négy középiskolát végzett keresztény fiút gyakornoknak felvesz

96 4-4

Huszár István
könyvkereskedése Nyitra.

1162/1913.

Árlejtési hirdetmény.

Nyitráváros képviselőtestületének 1913. évi 82. közgy. 1162. ikt. határozatával elrendelt Nyitrán a Páruteának **bazalt kockaköburkolattal** leendő átépítési munkálatának vállalati uton való biztosítása végett **1913. évi július hó 19-én d. e. 10 órakor a polgármesteri hivatalban zárt ajánlati versenytárgyalás** fog tartatni.

A zárt írásbeli ajánlatok a kifizőtt határidőig az iktató hivatalban (Városház I. em. 9. sz.) nyújtandók be, amelyekhez a vállalati összeg 5%-ának a városi pénztárnál történt letételéről szóló elismervény esatolandó.

A 82,824 koronában előirányzott burkolati munkálat műszaki munkálata és vállalati feltételei az iktató hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlat adandó be az esetre, ha a munkálat 1913. évben teljes egészében végrehajtható, de az esetre is, ha a munkálatnak egyharmada 1913. évben, második egyharmada 1914. évben és a harmadik egyharmada 1915. évben hajtható végre.

Nyitra, 1913. évi június hó 23-án.

Thuróczy,
polgármester.

111. 1-1.

(P. H.)

ÉRTESÍTÉS.

Hiányt véltem pótolni, midőn **Nyitrán, Erzsébet-út II. szám** alatt, a meglévő kép- és szobor-üzletemet, egy minden kívánalomnak megfelelő és gazdagon 0000 felszerelt 0000

sírkő raktárral

bővíttem, melyből teljes sírbolt berendezések, modern és szokásos sírkövek, kő- és vas-keresztek, emléktáblák, virágkosarak és sírlámpák a legjutányosabb árban szállíthatnak. **Ugyanott különféle képek és szobrok kaphatók.** :: A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esd

JUHARI KÁROLY.

Sóarak új megállapítása!!

A m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi június hó 19-én kelt 67678. szü rendeletével 1913. évi július 1-től 1914. évi június hó 30-ig terjedő időre a sóeladási árakat a vágújhelyi kir. sóhivatalnál a következőleg állapította meg: : : : totta meg: : : :

Konyhasó 100 klg. 24 kor. 64 fill.
Marhasó 100 klg. 10 kor. 94 fill.

Nyitra, 1913. évi június 25-én.
112. 1-3. **Medich s. k.**

Legújabb divatú hajpótlékok, vendég hajak, hajfonatok, hajbetétek, fűrt-chignonok és transformációk készülnek s kész állapotban is a legolcsóbban kaphatók 107. 2-10.

GOMBÁRIK ISTVÁN
FODRÁSZ-ÜZLETÉBEN NYITRÁN,
TÓTH VILMOS-UTCA 29. SZÁM.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

Megérkeztek:
világos Raffia, angol Kékkő

Friss ásvány vizek Friss ementáli sajt
Friss gyógyvizek Kerti és virágmagvak
Friss szalámi Friss salátaolaj
Friss teavaj Friss uborka fűszeres
Friss lipői juhturó Friss borecet izletes

Magy. kir. központi mintapince borai:

1 üveg tokaji asszú . . . K 5.—
1 „ tokaji asszú . . . „ 4.—
1 „ tokaji asszú . . . „ 2.—
1 „ Görög asszú . . . „ 2.40
1 „ Kulacs bor . . . „ 1.80
1 „ egri vörös . . . „ 2.40
1 „ Ménési vörös . . . „ 2.—
1 „ Érmelléki vörös . . . „ 1.60
1 „ Érmelléki fehér . . . „ 1.50
1 „ Kisbéri fehér . . . „ 1.50

Finom zaborhegyi üveg borok:

1 nagy üveg Zabori asztali K 1.—
1 „ „ Zaborgyöngye „ 1.30
1 „ „ Zabori rizling „ 1.30
1 „ „ Burgundi vörös „ 1.40
Üres saját palackokat 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede

kereskedő és szálló birtokos
Nyitrán. 92. 7-52.

SULGÁN ANDRÁS
nagy cipőraktára

Nyitra Vármegye-utca.

Ajánlja úri-, női- és gyermekcipőit többféle minőségben mérsékelt áron.
Nagy választék.

Pontos és gyors kiszolgálás!!

Adametz Alajos kárpitos-mester

Nyitra, Tóth Vilmos-utca 15.

Elvállalok a szakba vágó bármily munkát jutányos áron. — Jávításokat lelkiismeretesen végzem. Több éven át nagyobb városokban — Teschen, Bécs, stb. — szerzett tapasztalataim folytán a legkényesebb igényeket megelégedésre kielégíthetem. Egyszerű levelező-lapon való meghívásra a helyszínére — rövid időn belül — utazom. A nagyrebecsült közönség szives pártfogásáért esedezem, maradok kiv. tisztelttel
Adametz Alajos, kárpitos.

141. 22-26.

ALAPITTATOTT 1869. ÉVBEN

**NYITRAI NÉPBANK
MINT RÉSZV. TÁRS.**

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat betéti könyvecskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

1. 12. **Az igazgatóság.**

SZÉKHÁZA VÁROSHÁZTÉR 3.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

WEIGL ANTAL
PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,**továbbá: reverendákat,
cimadákat, biretumokat,
mucetumokat, bundákat**

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb árakon.

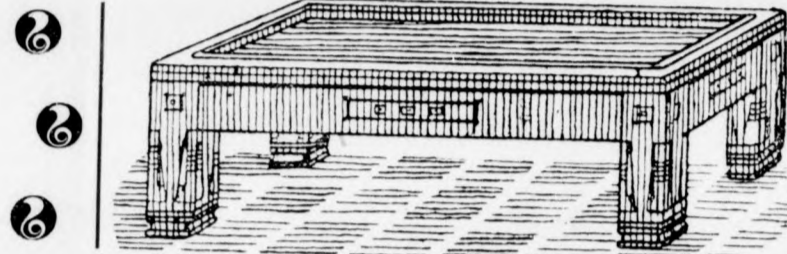
Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

13. 24-52.

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvétetnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papírkereskedésében, — ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

Aranyéremmel kitüntetve.

**PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF
ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYÁRA
KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM**

186. 29-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Ujjtekeasztal készitést minden stílusban és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készítésű jég szekrényekből állandó nagy raktár. :: Készit: Gummi-betéteket, behuzásokat, lyukvarráásokat, dobmandenel felvankosozást, dákó-javításokat stb. Billardgolyók állandóan raktáron vannak. Uj és átalakitott billard-aszta-
lokot állandóan raktáron tartok.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik intézete Telefon 70-01.

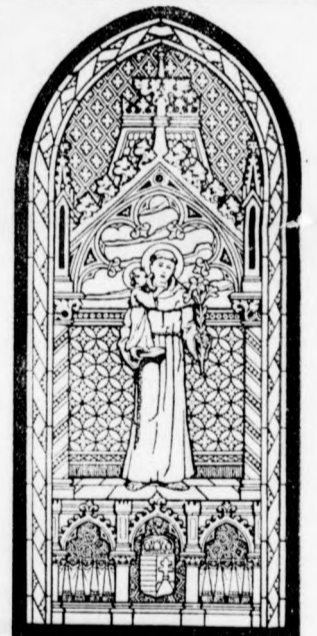
Budapest, VIII., Conti-utca 25.**Készít művészi kivitelű festett
TEPLOMABLAKOKAT**

8. 26-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-
egyszerűbbtől a leggazdagabb
kivitelig jutányos árak mellett.**1909. évben készült munkák:**

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódsági templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátoraljujhely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Kőhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornyosi, Németprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

Szines mintarajzokat díjmentesen küldök. :: :: Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után. Kívánatra költséggemen a helyszínre utazom.

STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES
kir. törvényszéki hites fegyverszakértő
NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

Ajánlja a legmegbízhatóbb elsőrangú vadászfegyvereit. Képviselete: a Cogswell & Harrison London, Clabrough & Johnstone Birmingham, J. Springer's Erben cs. kir. kamarai szállítók Wien, J. B. Rongé

fiis Liège, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak. Duplacsövű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal 34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Browning seretes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12 és 16 öbben eredeti gyári áron 210. — korona.

„Steyr”, „Browning”, „Olemit”, „Pieper” automatikus 7 és 8 lövetű pisztolyok eredeti gyári árakban: cal. 6-35 m/m 45 k, 7-65 m/m 50 k, 9 m/m 75 k. Revolverek 6 lövetű 5 k. Flobert fegyverek 14 kor.-tól, flobert pisztolyok 2.40 kor.-tól feljebb.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belöve, 2 évi jótállás minden fegyverért. **Töltött füstös és füstnélküli töltények minden öb nagyságban naponta frissen töltve.** **Kropatschek fegyver használt 8 lövetű cal. 11? 24 korona.**

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók 1. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók. 137 42-52